

Сәңтерү ялавё

Муркаш район хаҗачё

1944 сулхи майән 5-мёшёнченпе тухатъ

103 (7420) № Юн кун, 2006 сулхи декабрён (раштав) 6-мёшё Хакё ирёлкё

Юбилейсем ячёпе

ХИСЕПЛЁ КООПЕРАТОРСЕМ ТАТА СУТУ-ИЛУ ЁҖЁН ВЕТЕРАНЕСЕМ!

Раҗсейри потребкоопераци юхамё пушланнәранпа 175 сул ситрё. Чаваш Ен потребитель кооперацийё вара хайён 110 сулхи юбилейне палла таватъ. Асанна система ёҗёнёсем яланах халәх интересемшён тарашна. Халәх ыйтавёсене тивёстерессийён тимленё.

Сирён ёҗёр халәхан пурнаҗёпе уйрәлми тача сыханна. Тавар туянакансен ыйтавёсене тивёстерес тесе ырмиканми тарашатәр. Рынок хутшәнәвёсен тапхәрәнче те ура җинче сирёп таратәр. Сулсеренех эсир паракан пулашусен шучё те, пахаләхё те уссех пыраҗсё. Сака хәех эсир хәвәрән ёҗёре чун-чёрё хушна пек пурнаҗсланине сирёплетсе паратъ. Сирён пархатарла ёҗёр районән экономика аталанавё, социалла пурнаҗне лайәхлатасси җине витём күрет. Эсир сулсеренех республикари, Раҗсейри ёҗтешёрсен хушшинче чысла малти вырәнсене ыйшәнни мана савантаратъ. Сапла майпа эсир район чысене-сумне сүле сёклетёр. Тавах сире сақаншән.

Эсир малашне те, умри ыйвәрләхсене пәхмасәр, ситёну хыҗсан ситёну тавасса, Центросоюзән Пётём Раҗсейри тата Чавашпотребсоюзән республикари амәртәвёсенче малта пуласса шанатәп. Эсир районти җынсен пурнаҗсене пуярах та хәлтләрах тавассийён тарашасси пирки пёрре те иккёленместёп.

Пурсәра та сәк палла кунпа чун-чёререн саламлатәп. Сире сирёп сывләх, әнәсупа пусарулаҳ, вәрәм кун-сул, телей сунатәп.

Район пусләхё Ю.А. ИВАНОВ.

Җәмәлләхсемпе уса куракансене пёлме

Карточкәсем вырәнне – справкәсем

2006 сулхи декабрён 1-мёшёнчен тытәнса Раҗсей Пенси фончён районсемпе хуласенчи управленийёсем федералла җәмәлләхсемпе уса куракансене справкәсем пама тытәнчёс. Унччен хула сывәхәнчи поездсемпе сүреме ятарла карточкәсем панә пулна. Ку справкәсем 2007 султа чукун сул транспорчөле тўлевсёр сүреме тата тўлевсёр хушма медицина пулашавё илме, врач реҗепчөпе эмелсем илме кирлө.

Асәрхаттаратпәр, справкәсем хула сывәхәнчи чукун сул транспорчөле уса куракансене тата Раҗсейён ытти регионёсене вәхәтләх тухса каякансене кирлө. Унта вёсем ку справкәпа врач патёнче сыртарса эмелсене тўлевсёрех илме пултараҗсё.

Справкәсене ситес сул та султалакёпех параҗсё. Республика тулашне тухса кайма тивет пулсан, справка патне Пенси фондне пымалла.

Хула сывәхәнчи поезд җине тўлевсёр билет илес тесен, федералла җәмәлләхпа уса куракансен вокзал кассинче 3 документ памалла: паспорт, соцпакет илме право пуррине сирёплетекен документ (вәрәсә участникён удостоверенийё, инвалид пулнине сирёплетекен справка т. ыт. те) тата Пенси фончён справки.

З. ИГНАТЬЕВА,

РФ Пенси фончён районти управленийён уйәхсерен укса тўлесе тарассипе ёҗлекен тёп специалистчө.

Раҗсейре

Сул җинче пурте тан

РФ премьер-министрё Михаил Фрадков "О специальных световых и звуковых сигналах" постановление алә пусна. Сул җинче тёрлө җәмәлләхсемпе уса куракан "мигалкәлә", "ялавля" автотранспорт аварилле лару-тәру туса хуни вәртәнләх мар.

Постановление килёшүллөн кун йышши автотранспор-та халё паләрмаллаха чакараҗсё. Вёсене икё ушкәна уйәр-ма пулатъ. Пёрремёшө - сүтә, сасә сигналёсемлө тата цветографи схеми үкернө автомобильсем. Иккёмёшө – "мигалкәпа" "крякалка" вырнастарнисем. Пёрремёшне опера-тивлә службәсен автомашинисем кёреҗсё. Вёсем пиллөк: васкавлә пулашу, пушар служби, милици, аварипе хәтару служби тата сар автоинспекцийё.

Прокурорсен, наркополицийскисен, суд приставёсен, УИИ сотрудикиёсен, банк тата ятарла сыхәну ёҗченёсен ытти җынсем пекех сүреме тивет.

Ведомство үкерчөкне вырнастарман автомобильсем иккёмөш ушкәна кёреҗсё. Кун пек автомобильсемпе патшаләх органёсем уса кураҗсё. Сёршывөпе кун йышши автотранспорт 900 единициәна хәян пулатъ. Федералла министрствәсене пёрер автомобиль тата Раҗсей субъекчөсене пёрер автомобиль уйәраҗсё.

Ялсен культурин аталанавён ыйтавёсемпе

Шупашкарта – Пётём Раҗсей канашләвё

Нумаях пулмасть, кәҗалхи сентябрь пусламәшёнче Шупашкарта Раҗсей Федерацийён Культурәпа массәллә коммуникацион министрствин координаци канәшөн ларәвё иртрё. Унта ялсен культурин аталанавён ыйтавёсене тишкернө. Ларәва Раҗсей культура министрё Александр Соколов, Раҗсейён пур субъекчөсен культура сферинчи ёҗтавакан органёсен ертүсисем хутшәнә.

Кун пек форума пирён республикари ирттерни әнсәрт-ран мар. Чаваш Енре культурәна аталантарасси патшаләх политикин приоритетлө сул-йёрёсенчен пёри пулса таратъ. Җавна май культурәпа кинематографин Федералла агентствин, Раҗсей патшаләх библиотеки тата Чаваш Республикин Культурә Министрствин 2007 сулхи сентябрён 12-14-мёшөсенче Шупашкарта «Росинформкультура тата культура, наука, вёрентү телёшөнчи информация сыхәнәвё» темәпа Пётём Раҗсейри 6-мөш канашлу ирттерме паләртнә.

Юбилей

Саламлатпәр

Муркашра пуранакан Клавдия Петровна **МАРКОВАНА** сумлә юбилей ячөпе чун-чёререн юратса, хисеплесе саламлатпәр. Мён ёмёрөлех эсё ачасене вёрентесе воспитани парас сферәра вай хуратән, 26 сул «Солнышко» ача садне ертесе пыратән.

Мәшәрәм, аннесём, кукам, эсё пирёншён сёр җинчи чи-чи сывәх сын. Тавах сана ыт-райими ыра кәмәлушән, иксёлми чәтәмлә-хушән. Кашни сөнө кун саншән телейлө килтёр. Хуйхә-суйхә сан телө пачах ан пёлтёр. Ачәрсемпе мәнукәрсен телейё саншән чи пысак парне пултәр. Сан умәнта сёрө сити пуҗ таятпәр. Сёр җинчи мён пур ырләх сан валлиех пултәр тетпёр.

Мәшәрә, 3 хөрө, кёрүшө, мәнукө, сывәх таванёсем.

Коллектив детского сада «Солнышко» сердечно поздравляет заведующую **Клавдию Петровну МАРКОВУ** с 55-летним юбилеем! Желаем Вам крепкого здоровья, бодрости духа, благополучия в жизни, успехов в труде и большого личного счастья.

Не в том беда, что множатся года
И волосы от времени седеют.
Была бы молода душа,
А молодые души не стареют!

Хакләран та хаклә сыннамәр, Вәрманкас Хачәк ялөнче пуранакан **Лидия Григорьевна САЛДИМИРОВА** раштав уйәхөнче тивёслө канәва тухатъ.

Сав ятпа әна чун-чёререн саламлатпәр. Сывләху сирёп, ёмөрү вәрәм, телейу пысак пултәр. Сөтелу сәкәр-тавартан, кёрөкү тавансенчен ан татәлчәр. Ачусен, мәнукусен ырләхне курса савәнмалла пултәр, эсё вёсемшён яланах ыра тёлсөх, пурнаҗ шанчәкө пулса таратән.

Мәшәрә, хөрө, ывалё, көрөвө, мәнукө, пиччөшөпе шәллөн тата йәмәкөн җемийсем, таванёсем.

Юратнә мәшәрә, аттене, кукаҗие, хуньстарике – Мән Токшик ялөнче пуранакан **Александр Федорович ФЕДОРОВА** суралнә кунё ячөпе ашшән саламлатпәр. Эсё яланах пирён тёрөк, әс-тан паракан. Эсё пурри пирёншён – пуянләх, савәнәс. Сывләху сирёп, кәмәлу ашә, ёмөрү вәрәм пултәр.

Салампа: мәшәрә, 4 хөрө, кёрүшө, мәнукө-сем, Егоровсен, Александровсен, Андреевсен, Кондукторовсен, Ивановсен, Березовсен җемийсем.

2007 сул – Ача султалакё

Самрәк җемьере йыш хушәнчө

Сән үкерчөкре эсир **Сурлатри ялөнчи Татьяна Юрьевна Александр Юрьевич Степановсене тата вёсен хөрне Дианәна куратәр. Александр Юрьевич районти шалти ёҗсен пайёнче 2003 султанпа вай хуратъ, Турай ял тарәхөпе милицион участкари инспекторё. Татьяна Юрьевна вара Шупашкарта Московски районён шалти ёҗсен пайёнче бухгалтерта вай хунә, халё Дианәна пәхатъ.**

Нумаях пулмасть Ача амәшён кунне халалласа район администрацийөнче уяв иртрё. Муркаш ял тарәх-ёнчи самрәк җемьесем – нумаях пулмасть сөнө җемье савәрса кәҗал пёрремөш пепке кётсе илнисем те хутшәнчөс унта. Вёсенчен пёри – Степановсен җемий. Самрәк җемьесене унта район пусләхё Ю.А. Иванов, хөрарәмсен районти канәшөн ертүсй А.Е. Андреева, Чаваш Республикин Патшаләх Канәшён депутатчө, район больницин тём врачө В.Г. Данилов, Муркаш ял тарәхён пусләхё Н.И. Никитин саламларёс, парнесем пачёс, «Сундырь-Хлеб» предприяти директорё Л.Г. Ильгечкин хайсен продукцийёпе сайларё.

Сән үкерчөкре: Татьяна Александр тата вёсен хөрө Диана Степановсем.

В. ШАПОШНИКОВ сән үкерчөкө.

Сырантару – 2007

Сынна чун апачё те кирлех

Декабрь уйәхне кётёмөр. Сөнө сулчөн те инсө мар ёнтө. Апла пулсан ситес сулхи пёрремөш сур сул валли хаҗат-журнал сырантар-малли тапхәр вёсленессе те уйәхран чакрө. Районта халыкөхе сырантару кампанийё епле пыратъ-ха? Сака пирки тёллөнрөх каласа пама ыйтрам элө Муркаш почтамчөн хаҗат-журнал сырантарас енёпе ёҗлекен инструкторне В.В. ТУЧЕВАНА.

– Валентина Васильевна, хаҗат-журнала ситес сул илсе тәма сәк вәхәтә мён чухлө сырантарна-ха?

– Даннайсене декабрён 1-мөшө телне пётёмлётрёмөр. Пётёмпе 23050 экзөмпляр тёрлө изданисене сыранма ёлкөрнө. Ку вәл халё илсе таракан хисепён 63,2 процентчөпе танлашатъ. Сав шутран районти «Сәңтерү ялавё» хаҗата 2100, «Кил-сурт, хушма хуҗалаха» 2427, «Хыпара» 847, «Чаваш хөрарәмне» 734, «Хрөсчөн сассине» 648, «Самрәксен хаҗатне» 530 экзөмпляр сыранна. Ача-пәча изданийёсене сыранса илесси чакса пыратъ. «Тантәш» пётёмпе те 125, «Тетте» 329 экзөмпляр сыранна. Каласа хәвармалла, Етёрне почтамтне Муркашәнипе пёрлештөрнө май, асанна сырантару кәтартәвёсем те

район хаҗачөсёр пуҗне икё районән пёрле.

– Предприятисемпе организацисем, учрежденисем хайсем валли хаҗатсемпе журналсем сыранасҗө-и тата?

– Пачах сыранасҗө тесе калама май сук. Сапах та ытларах сёрте ку ёҗ сине тимлөх уйәрни сисёнмест. Уйәрмах сәкна ял хуҗаләх предприятиёсем телёшөпе каламалла. Акә, сырантару йөркелеме централизацияленө майпа кирлө документсене, заказсене пур сёрте те ярса патәмәр. Анчах лавё вырәнтан тапранни сисёнмест-ха.

– Ял сынни кирлө издани-сене пурне те сыранса илей-мест тейпёр. Апла пулсан халәх ытларах пулакан, пухәнакан вырәнсенче вёсем пулсан лайәхрах.

– Ку саглах ёнтө. Ку енёпе Мән Сөнтөр тата Муркаш райповёсене лайәх ёнчөн паләртнә пуләттәм. Магазинсем валли вёсем «Российская кооперация» хаҗата, лайәхрах ёҗлекеннисене «Хыпар», «Чаваш хөрарәмне» хаҗатсене сыранса пама манмасҗө. Савна кәна сөннө пуләттәм. Кашни магазин валли район хаҗатне сыранса парсан та ытла пысак тәкаках пулас сук.

Фельдшер пунктчөсем телёшөпе вара пачах урәхла үкерчөк. Медицина тематикипе

тухакан хаҗат-журнал та, район хаҗачө те вёсенче килсе тәмасть. Сәкна йөркөллө пуламытесе калаймән.

– Юлашки вәхәтра сынсем библиотекәсене унчөнчи пекех сүремени вәртәнләх мар. Вёсенче хаҗат-журнал йөркөллөх сыранса илесө-и? Кашниех кунта хайне интереслентекен изданипе паллашма пултараҗ-и?

– Ялсенчи библиотекәсем халё вырәнсенчи ял тарәхөсен балансөсем җине куҗрөс. Җавна май хаҗат-журнал сыранма укса уйәрасси те пёр пек пулса пымастъ. Акә, Хорнуй ял тарәхөчө кашни сырантару кампанийөнчөх хаҗат-журнал сыранса илме 2-3 пин тенкө уйәраҗсө. Сосновка библиотеки валли 1324 тенкө уйәрнә. Сав вәхәтрах пачах укса уйәрман-нисем те сук мар. Камашри тёлсөх библиотека валли 554 тенкө, Шетмөлуҗөнче 566 тенкө, Катъкассинчө 585 тенкө, Торинкассинчө 544 тенкө уйәрни те паянчи куншән питех те сителөкөсөр.

– Малтанки сулсенче пред-приятисене ёҗ укси шучөпе ведомоспе сырантару йөркөл-лесси япәх мар пулса пы-ратчө. Халө ку енёпе ёҗсем еплерө-ши?

– Халө те әна пәрахәсламан. «Ударник», «Орино», «Вос-ток», «Свобода», «Герой», Иль-

яч. хис. ял хуҗаләх предприя-тийёсенче, «Лидер» агрофир-мәра сапла майпа хайсен ёҗчө-нөсене хаҗат-журнал сыранса илме меллөрөх майсем туса пама тарәшәҗсө. Ытти сёрте те ку ёҗө йөркелеме нимён те чәр-мав күмест. Кәмәл пултәр кәна.

Тата савна каласа хәварас-шән. Сөнө сул ситсе килет. Предприятисен, организацисен ертүсисем ача сачөсене, библиотекәсене уяв парни туса пама пултараҗсө. «Раҗсей по-чтипе» «Терра» издательство сурчөк урлә вёсем валли тёрлөрөн кёнекөсем сыранса пама май пур.

– Валентина Васильевна, хаҗат вулакансене тата мён сөннө пуләттәр?

– Сын сәкәрпа кәна тутә пу-лаймасть теҗсө. Сынна чун апачё те кирлех. Апла пулсан хәвәрә килёшөкөн хаҗат-жур-нала сыранса илме ан манәр, май тупма тарәшәр.

В. ШАПОШНИКОВ каласнә. РЕДАКЦИРЕН. Районти «Сәңтерү ялавё» хаҗата 2007 сулхи пёрремөш сур сул валли сырантарассине унчөнчи шайран паләрмаллаха үстер-нисене хавхалантарма кон-курс ирттерме паләртрәмәр. Ана вырәнсенчи сыхәну уй-рәмөсемпе уйрәм почталы-онсем хушшинче йөркөл-летпёр. Пултаруллисене пар-несем кёртсө.